

Göteborgs Stad

Miljö

Tjänsteutlåtande

Miljödirektören

Utfärdat 2015-11-30

Diarienummer 09662/15

Yttrande till Näringsdepartementet över Statskontorets rapport, Avgifter i livsmedelskontrollen. Förslag på en mer effektiv avgiftsfinansiering, N2015/05104/DL

Stadsledningskontoret har skickat över remissen till miljö- och klimatnämnden som ska svara direkt till Näringsdepartementet senast den 18 januari 2016.

Förslag till beslut

Miljö- och klimatnämnden skickar över miljöförvaltningens förslag som eget yttrande till Näringsdepartementet.

Ärendet

Statskontoret har på uppdrag av regeringen utvärderat avgiftsfinansieringen av livsmedelskontrollen. De konstaterar att avgiftsmodellen brister både i begriplighet och i legitimitet. För att förbättra systemet för avgiftsfinansiering och för att öka antalet kontroller lämnar Statskontoret förslag på en förenklad riskklassningsmodell samt möjlighet till efterhandsbetalning av kontrollen.

De anser vidare att dessa förslag inte löser det som de ser som huvudproblemet inom livsmedelskontrollen, det vill säga att nödvändig kontroll inte utförs. Det problemet är huvudsakligen ett resursproblem som måste angripas på annat sätt. De föreslår därför en ökad samverkan mellan kommunerna samt ett aktivare Livsmedelsverk.

En förenklad riskklassningsmodell

Den modell Statskontoret föreslår tonar ned betydelsen av kontrolltimmarna, för att i stället fokusera på antalet besök. De menar att antalet besök ger inspektörerna större utrymme att anpassa arbetstiden efter behovet av kontroll, jämfört med om antalet kontrolltimmar är styrande.

Möjlighet till efterhandsbetalning av kontrollavgifter

Statskontorets bestämda uppfattning är att en modell med efterhandsbetalning av kontrollen är att föredra. De föreslår att regeringen genom en ändring i förordningen (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter möjliggör för kontrollmyndigheter att ta ut avgiften efter genomförd kontroll. De som avser att använda sig av efterhandsbetalning ska anmäla detta till Livsmedelsverket.

Ökad kommunal samverkan

Kommunal samverkan kan vara ett viktigt instrument för att minska omotiverade variationer mellan kommunerna, dels i kontrollavgifternas storlek och dels i utförd kontroll. Statskontoret föreslår att regeringen ger länsstyrelserna i uppdrag att i ett första steg inventera och bedöma vilka kommuner som skulle ha mest nytta av att samverka inom kontrollen. I ett andra steg bör regeringen ge landshövdingarna i uppdrag att fungera som regionala förhandlingsmän med uppgift att åstadkomma en organiserad samverkan mellan de kommuner som länsstyrelserna har funnit vara i behov av samverkan.

Ett mer aktivt Livsmedelsverk

Statskontoret anser att Livsmedelsverket kan agera mer aktivt mot kommuner som missköter sitt kontrolluppdrag. Utöver att utnyttja möjligheten till förelägganden, något som Livsmedelsverket menar har gett goda resultat, bör myndigheten vara tydligare med vilka kommuner som inte lever upp till kraven och som är föremål för förelägganden. Detta kan göras på myndighetens webbplats eller på annat sätt. Livsmedelsverket skulle exempelvis kunna sända den rapport som sammanställs efter utförd revision inte bara till ansvarig nämnd i kommunen, utan också för kännedom till kommunstyrelsen. På så sätt skulle kommunledningen mer direkt uppmärksammas på eventuella problem i kommunens livsmedelskontroll.

Kapitel sju om Statskontorets förslag bifogas.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningens synpunkter framgår av det bifogade förslaget till yttrande.

Göteborg den 10 december 2015

Anna Ledin
direktör

Daniel Eek
avdelningschef

Bilagor

Yttrande till Näringsdepartementet

Kapitel 7 ur remissen [Statskontoret 2015:17](#) Avgifter i livsmedelskontrollen. Förslag på en mer effektiv avgiftsfinansiering.

Yttrande
2015-12-04

Näringsdepartementet

Statskontorets rapport, Avgifter i livsmedelskontrollen. Förslag på en mer effektiv avgiftsfinansiering, N2015/05104/DL

Synpunkter

Miljöförvaltningen lämnar synpunkter utifrån de förslag Statskontoret lämnat.

En förenklad riskklassningsmodell

Miljöförvaltningen är positiv till en förenklad riskklassningsmodell som resulterar i en kontrollfrekvens per företag. Vi vill ändå påpeka att det också är viktigt att en ny riskklassningsmodell, på ett bättre sätt än idag, måste spegla de risker och kontrollbehov som finns i verksamheterna. Vi ser också positivt på om modellen ger oss möjlighet att klassa grupper av liknande verksamheter, vilket vi tror skulle förenkla både för företagen och för kontrollmyndigheterna.

Möjlighet till efterhandsbetalning av kontrollavgifter

Miljöförvaltningen är sammantaget positiv till möjligheten att debitera efter utförd kontroll, förutsatt att möjligheten för Kronofogdemyndigheten att driva in uteblivna fordringar återinförs. Vi tycker ändå det är viktigt att systemet för efterhandsbetalning görs på ett sådant sätt att vi minimerar risken för att skattemedel till viss del bekostar kontrollen, exempelvis för att den gemensamma planeringen av kontrollen som helhet på myndigheten är svår att lägga in i den avgift som debiteras företaget efter varje utförd kontroll.

Ökad kommunal samverkan

Miljöförvaltningen är positiv till förslagen om ökad kommunal samverkan, men är tveksam till om frivilliga lösningar är vägen fram. Möjligheten att föreskriva om minsta kritiska massa bör utredas vidare. Det arbete som gjorts i Finland är ett gott exempel att ha som förebild.

Ett mer aktivt Livsmedelsverk

Miljöförvaltningen instämmer helt i detta förslag. Livsmedelsverkets bristande agerande mot ett fåtal misskötta kommuner undergräver förtroendet för samtliga kontrollmyndigheter i landet. Det måste få konsekvenser om en myndighet inte utför det uppdrag de är ålagda med den effekt det är tänkt. I samband med detta är det viktigt att det även skapas ett system som ser till att hela kontrollkedjan fungerar på ett tillfredsställande sätt. Ofta är det kommunerna som tas som exempel när problemen framhålls, men bristerna är minst lika stora inom Livsmedelsverkets egen kontroll, för att inte tala om länsstyrelsernas kontroll av primärproducenter, som är näst intill obefintlig då man knappt kommer upp till en besöksfrekvens som motsvarar 1% av det totala antalet verksamheter, per år. För att få en bättre livsmedelskontroll måste vi se helheten.

För Göteborgs stad genom miljö- och klimatnämnden

Anna Ledin
Direktör